

kommer. For det første at vi ser, at flere og flere af Europarådets lande er medlemmer af EU eller orienterer sig mod EU. Det er ikke bare et spørgsmål, om de er medlemmer af EU – det er jo altså omkring halvdelen af Europarådets lande, som er medlem af EU – men det er også et spørgsmål om, at resten af dem så orienterer sig mod EU, hvilket betyder, at man har anset den monitorering, som f.eks. Europarådet har haft ansvar for, for at være mindre vigtig, bl.a. fordi det jo i høj grad er EU, der sidder på pengekasen.

KL 15.50

Personlig har jeg sammen med en polsk kollega som ansvarlig for overvågningen af, at Albanien opfylder de betingelser, de indgik i Europarådet på, oplevet, at man, hvad der var uheldigt for nogle år siden, i dag meget tydeligt får at vide, at det egentlig er spild af tid, at man er der, fordi det afgørende jo er, hvad EU siger, og at det er EU, der sidder på pengene, selv om EU jo ikke har et apparat og ikke har en tradition og frem for alt ikke i forhold til ansøgerlandene har en kontakt med parlamentarikerne, der gør, at de kan opfylde den opgave. Det er kun Europarådet, der har det.

Den anden grund til, at vi har set de her problemer, er, at vi i stigende grad har oplevet, at kritikken ikke følges op og ligefrem nedtones, når det er kritik af lande.

Vi har set det meget tydeligt omkring Tjetjenien, hvor der var en kritik, der var oven i købet en fratagelse af den russiske delegations stemmeret, men så fik de den tilbage igen, og nu er det fuldstændig uklart, hvad der egentlig sker.

Vi har set det med Aserbajdsjan, som i årevis har haft politiske fanger, som forberedte et valg, hvor alle regler blev overtrådt, men hvor man ikke kun fra Ministerkomiteen, men også fra Den Parlamentariske Forsamling indtil videre – det kan være, det ændrer sig til januar – har været forbavsende stille.

Det er svært at løsrive sig fra den opfattelse, at det måske hænger sammen med, at et land som Aserbajdsjan har utrolig mange olieresourcer, og at store europæiske lande som f.eks. Frankrig og England og for den sags skyld også Danmark, i hvert fald et dansk firma, har interesser i Aserbajdsjan og i virkeligheden er ganske interesserede i, at det regime, der er, fortsætter.

Det værste eksempel, vi fra Den Parlamentariske Forsamlings side har set på at kritikken er blevet nedtonet, var jo i spørgsmålet om Make-

donien, hvor det lige præcis lykkedes for Den Parlamentariske Forsamling at stoppe eftermonitoreringen af Makedonien og beslutte, at nu var alt i orden i Makedonien, og var det måneder efter, eller var det kun uger efter, at borgerkrigen genopblussede og dermed afslørede, at problemerne overhovedet ikke var løst. Der har altså været problemer med at fastholde kritikken og fastholde, at kritikken skulle have konsekvenser.

Hvad kan vi i Europarådet gøre over for det her? Det er klart, at udelukkelse er en mulighed. Der eksisterer forskellige former for udelukkelse, og man kan muligvis finde flere måder, hvor på man kan udelukke parlamentarikerne eller udelukke landene osv.

Men som det også er blevet sagt i diskussionen, er udelukkelse et tvægget sværd. Det er noget, der har fordele og ulemper. Nogle gange kan det være nødvendigt, men ofte har det jo altså også den betydning, at man afskærer sig fra at have kontakt, ikke bare med de parlamentarikere, der kommer fra det land, men også at man afskærer sig fra at komme til et land, der er udelukket af Europarådet, og deltage i diskussioner dér. Men det er en mulighed.

En anden mulighed er nye sanktioner, flere sanktioner, bøder osv. Det kan man diskutere.

Men en tredje ting, som jeg i virkeligheden er mere optaget af, er, at man i Europarådet indfører nogle nye forpligtelser som f.eks., at lande, som er medlemmer af Europarådet, forpligter sig til, hvis Europarådet kommer med en kritik af deres land, at offentliggøre denne kritik på public service-kanaler og i aviser. Der kunne laves en tillægsprotokol et eller andet sted, som lande kunne underskrive. Hvorfor ikke? Alle i Europarådet har i hvert fald skrevet under på, at de vil respektere domstolens afgørelse.

Det er formentlig ikke noget, der kan blive gennemført i morgen, men hvorfor ikke arbejde for, at man skal skrive under på og godkende, at man vil offentliggøre kritik fra Europarådet i sit eget land, ikke bare forstået på den måde, som det også er muligt i dag, at der ligger en rapport et eller andet sted på et støvet kontor i et ministerium, som ingen ser, men offensivt, at man skal forpligte sig til, at den bliver offentliggjort via public service-kanaler i tv?

Dette vil efter min mening betyde en voldsom ændring, for i en række af de lande, vi snakker om, er der jo muligheder for at kontrollere pressen. Det er jo et af problemerne, at pressen med direkte eller indirekte midler bliver kontrolleret.